

PROGRAMOVÁ PONUKA SEPTEMBER 2022

VÝSTAVY

NAJNOVŠIE A ZREŠTAUROVANÉ ZBIERKY GEMERSKO-MALOHONTSKÉHO MÚZEA

Venované 140. výročiu založenia múzea

8. 9. 2022 - 31. 3. 2023

Návštevníckej verejnosti sú predstavené zbierkové predmety nadobudnuté do jednotlivých zbierkových fondov približne v poslednom desaťročí. Na výstave sú vystavené mnohé zbierkové predmety vôbec po prvý krát v histórii múzea. Na výstave sú prezentované aj zbierkové predmety, ktoré boli podrobené reštaurátorským a konzervátorským zásahom. Výstava je rozdelená na samostatné celky, podľa jednotlivých zbierkových fondov - prírodné vedy, archeológia, história, etnológia, história umenia, archív a historický knižný fond. Súčasťou výstavy je aj pop-up výstava

inštalovaná na nádvorí múzea o histórii jubilujúcej inštitúcie a formovaní a profilácii jednotlivých zbierkových fondov. Výstava je realizovaná s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.

Slávnostná vernisáž výstavy sa uskutoční dňa **8. septembra 2022 (štvrtok) o 15.00 hod.**, v rámci ktorej je pripravený **sprievodný program** - koncert súboru historickej hudby *Ensemble Thesaurus Musicum*, kurátorský výklad kvýstave a slávnostné odovzdávanie ocenení pri príležitosti 140. výročia založenia múzea. 140 rokov histórie Gemersko-malohontského múzea verejnosti predstaví PhDr. Oľga Bodorová, riaditeľka múzea. Vstup na vernisáž výstavy je voľný.

70. VÝROČIE PRÍRODNEJ REZERVÁCIE KURINECKÁ DUBINA

9. 6. - 30. 9. 2022

Výstava prezentuje najstaršie chránené územie v súčasnej pôsobnosti Správy CHKO Cerová vrchovina - Prírodnú rezerváciu Kurinecká dubina (územie bolo vyhlásené za chránené v roku 1952). Pôvodne bolo územie vyhlásené za chránené z dôvodu ochrany hniezdisk krakle belasej. Tie však na území zanikli a v súčasnosti je predmetom ochrany územia porast starých dubov v Rimavskej kotline, predstavujúcich hniezdiská chránených druhov vtákov. Fenoménom tohto

územia sa stáva dožívanie starých dubov letných (*Quercus robur L.*) v rôznych štádiách. Priamo v prírodnej rezervácii sa nachádza približne 70 stromov, ktorých obvody dosahujú aj viac ako 500 cm a ich vek presahuje 200 rokov. Ďalších 21 pôvodných drevín s podobnými parametrami je lokalizovaných v príslušnom ochrannom pásme a okolí. Výstava predstaví toto jedinečné územie prostredníctvom fotografického a textového materiálu, ale aj trojrozmerných zbierkových predmetov – preparátov rôznych druhov hmyzu, vtákov a cicavcov.

Výstavu pripravila Správa CHKO Cerová vrchovina v spolupráci s Gemersko-malohontským múzeom.

PODUJATIA

KTO BÝVA V DUTINE

Tvorivá dielňa pre rodiny s deťmi

22. 9. 2022 o 16.00 hod.

Počas tvorivej dielne si deti spolu s rodičmi vyrobia netopiera - matku s mláďaťom. Netopiere patria k dutinovým hniezdičom v Prírodnej rezervácii Kurinecká dubina. V závere dielne čakajú návštevníkov hravé úlohy.

Vstupné: 2€.

DNI EURÓPSKEHO KULTÚRNEHO DEDIČTVA

1. 9. - 30. 9. 2022

Program

8. 9. 2022 o 15.00 hod. - slávnostná vernisáž výstavy *Najnovšie a zreštaurované zbierky Gemersko-malohontského múzea*. Vstup voľný.

29. 9. 2022 o 16.00 hod. - **Bolo raz jedno múzeum...** - komentovaná prehliadka výstavy *Najnovšie a zreštaurované zbierky Gemersko-malohontského múzea* zameraná na históriu múzea. Vstupné 2€.

SVETOVÝ DEŇ CESTOVNÉHO RUCHU

27. 9. 2022

Pri príležitosti Svetového dňa cestovného ruchu ponúka Gemersko-malohontské múzeum bezplatný vstup do výstavných a expozičných priestorov v čase od 9.00 do 18.00 hod. Okrem prehliadky múzea je pripravený aj tematický program pre rodiny s deťmi a ostatnú verejnosť.

Podujatie je realizované s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.

EURÓPSKY TÝŽDEŇ MOBILITY

17. - 18. 9. 2022

Využite počas víkendu možnosť prísť za kultúrou a poznaním. Môžete cestovať autobusom, vlakom, bicyklom, kolobežkou alebo ísť pešo a získať tak 50% zľavu zo vstupného.

**Od 14. septembra 2022 je v predaji o
EURO bankovka**

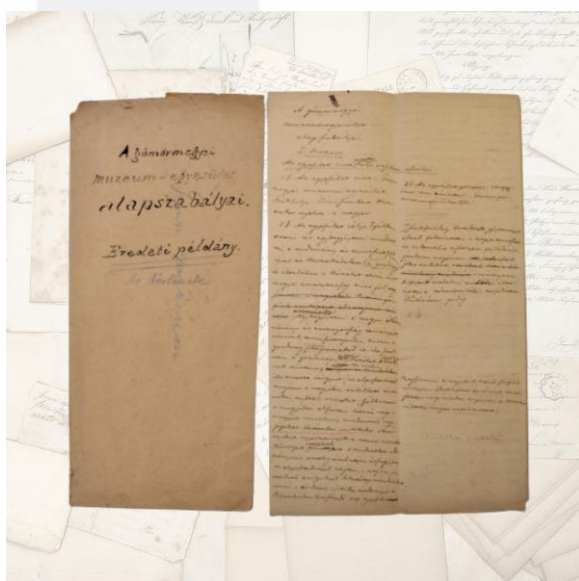
Predajná cena: 3€

Viac info na www.gmmuseum.sk

Realizované s finančnou podporou
Banskobystrického samosprávneho kraja

PREDMET MESIACA

STANOVY GEMERSKO-MALOHONTSKÉHO MUZEÁLNEHO SPOLKU Z ROKU 1883

Dokument je súčasťou archívu múzea a text písaný v maďarčine je rukopisom prvého riaditeľa múzea, Jánoša Fábryho. Vznik múzea siaha do 3. septembra 1882, keď sa otvorila prvá *Umelecko-archeologická výstava Gemerskej župy* v priestoroch bývalých delostreleckých kasární, kde sídli múzeum dodnes. Úspech výstavy prispel k tomu, aby vedenie mesta i župy hneď na druhý deň, 4. septembra 1882, na zasadajúcom zhromaždení Gemersko-malohontskej muzeálnej spoločnosti definitívne založilo *Gemersko-malohontský muzeálny spolok*. Za dočasného predsedu spolku zvolili baróna Jenőa Nyáriho.

O rok neskôr, 24. septembra 1883, sa na druhom valnom zhromaždení rozhodlo aj o novom vedení spolku a spresnili sa i základné pravidlá. Predsedom spolku sa stal Bertalan Szontágh, podpredsedom Zoltán Hamvay a Vilmos Groó, prvým riaditeľom múzea János Fábry, pokladníkom József Dapsy, notárom József Molnár, tajomníkom Tamás Löcherer a určil sa aj 27 členný riadiaci zbor.

Cieľom spolku bolo zozbieranie a uschovanie predmetov týkajúcich sa odvetvia hospodárstva, priemyslu, prírody, umenia a školstva v trvalom múzeu a ich prezentácia verejnosti v prospech všeobecného vzdelávania. Tieto historické relikvie a umelecké poklady župy pozbierali kúpou alebo vo forme darov od osobností regiónu. Spolok pravidelne vydával ročenky, usporadúval dočasné výstavy, organizoval zhromaždenia spojené s čítaním a podporoval výskum a bádanie v rámci jednotlivých sekcií múzea ako: hospodárska, umelecko-priemyselná, archeologicko-historická, prírodovedecká sekcia a oddelenie školstva.

Stála vlastivedná expozícia

Expozícia prezentuje prírodné a kultúrne dedičstvo regiónu Gemer-Malohont. Vystavené sú predmety z oblasti paleontológie, geológie, zoológie, archeológie, histórie, etnografie a výtvarného umenia – napr. nálezy kostí mastodonta, tapíra či nosorožca z paleontologickej lokality Kostná dolina pri obci Hajnáčka, pestrá kolekcia dermoplastických preparátov živočíchov, vzácne archeologické nálezy zo Včeliniec, Hodejova, Tornale i samotnej Rimavskej Soboty, zbierky dokumentujúce obdobie tureckých vpádov a stavovských povstaní, predmety cechovej a kameninovej výroby, historický a ľudový nábytok, ľudový odev a textil, výrobky remeselníkov (hrnčiari, brdári, rezbári...) či umelecké diela zachytávajúce významné osobnosti a miesta Uhorska a regiónu Gemer-Malohont. Vzácnosťou je múmia egyptskej ženy z obdobia 1087 – 664 pred Kristom a vajce najväčšieho nelietajúceho vtáka žijúceho na Madagaskare v urona obrieho. Prostredníctvom zvukového panelu si vypočujete žaby, cicavce a najrôznejšie druhy vtákov.

Protifašistický odboj a SNP v Gemeri-Malohonte

Expozícia ponúka komplexný pohľad na problematiku protifašistického odboja a Slovenského národného povstania v regióne. Pozostáva z deviatich častí, ktoré postupne opisujú udalosti v regióne od roku 1938 do roku 1945. Jej súčasťou sú prvky obsahujúce trojrozmerné exponáty, dobovú tlač a súčasti výzbroje a výstroja armád operujúcich počas 2. svetovej vojny v regióne. Súčasťou expozície je obrazovka, na ktorej sa premietajú záznamy rozhovorov s pamätníkmi z Gemera-Malohontu.

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

